

brenge. Gedurende het eerste kwart dezer eeuw, toen ik een der grootste en uitgebreidste praktijken in de Gelderse Achterhoek (te Varsseveld en omgeving) uitoefende, had ik steeds veel lijdens aan diphtherie onder nabehandeling, die aanvankelijk niet met het toen nog zeer schaarse serum konden worden behandeld. Plaatselijke behandeling met 10 pCt. sol. chlor. ferrici op glycerine, zoals ook door coll. VAN KLEEF uit Maastricht werd gepropageerd, was nog een der doeltreffendste therapeutische middelen.

Toen het serum, eerst van prof. SPRONCK, mijn ouden leermeester, later van het Utrechtse bacteriotherapeutische Instituut onder prof. ALDERSHOFF tegen verlaagde prijs beschikbaar was, konden de diphtherielijders daarmee geregeld worden behandeld. Inmiddels was sedert 1902 ondergetekende de eerste medicus in de Achterhoek die van rijwiel op motorrijwiel was overgegaan, zodat afhankelijk van de toestand van het weer en der wegen afwisselend van paard (als ruiter), van rijtuig of motorrijtuig als vehikel gebruik gemaakt werd; na 1907 van 2 motorrijwielen en auto.

Om nu bij elk voorkomend geval van diphtherie — ook onderweg werd men meermalen door huisgenoten der patiënten binnengeropen, bij wie soms diphtherie bleek te bestaan — nimmer zonder serum te zijn, had ik in elk der 3 vervoermiddelen een afzonderlijk tasje, bevattende een 20 cm³ spuit in metalen étui, waarin met meegevoerde brandspiritus de spuit kon worden uitgekookt, en enige ampullen serum benevens aether of 90 pCt. alcohol ter huiddesinfectie. Zo uitgerust behoefde ik nimmer eerst naar huis om serum te halen, waarbij zo licht door onvoorziene omstandigheden het tijdig inspuiten kon worden uitgesteld. Aan dit tijdig en in voldoende hoeveelheid inspuiten van antidiphtherieserum schrijf ik dan ook in hoofdzaak toe het lage mortaliteitscijfer. Helaas heb ik, die gewend was, alles wat van belang was in mijn patiëntenboeken te noteren, nu in het geheel geen cijfers meer, daar door oorlogsmolest mijn eigen woning met alles wat deze bevatte, in vlammen is opgegaan. Wel moesten af en toe tracheotomieën worden verricht en dan meestal vanwege de urgentie ter plaatse bij de patiënt aan huis en dan bijna steeds zonder assistentie van een collega; een enkele keer in de spreekkamer, dan met hulp van een collega indien bereikbaar. Ook daarbij, vermoedelijk door het serum, een buitengewoon geringe mortaliteit. Eenmaal werd ik zelf daarvan bijna het slachtoffer, toen een juist getracheotomeerd patiëntje een membraan in mijn ooghoek hoestte, waardoor ik, daar ter plaatse juist een wondje hebbende, een kwaadaardige infectie opliep, die echter na enige weken gunstig afliep.

Zoals uit het bovenstaande blijkt, werd de diagnose steeds klinisch gesteld, welke in de overgrote meerderheid der gevallen bacteriologisch werd bevestigd. Meermalen kwam het voor, dat de patiënt reeds geruime tijd genezen was en in afwachting van de uitslag van het microscopische onderzoek van het keeluitstrijkpraeparaat nog zoveel mogelijk uit school en buiten contact met speelgenoten werd gehouden, nog een positieve uitslag werd gemeld en pas na een tweede uitstrijkpraeparaat van de keel een negatief resultaat van het microscopisch onderzoek werd gemeld. Ondergetekende kan dan ook na een 50-jarige praktijk en veelvuldige diphtheriebehandeling slechts adviseren: spuit zo spoedig in, als er een indicatie toe is, en zoveel mogelijk in voldoende sterkte.

Velp (G.) (geëvacueerd), den Bruyl 4, 15 Nov. 1947

CH. M. JULIUS

INENTINGSWET 1939

Teneinde de administratieve werkzaamheden, voortvloeiende uit de Inentingswet 1939, zoveel mogelijk te beperken en niet onnodig last te veroorzaken aan belanghebbenden, zou ik het zeer op prijs stellen, indien de geneeskundigen, gevestigd te Amsterdam, medewerking aan het volgende willen verlenen.

Gelet op het zeer grote aantal inentingens in deze gemeente verzoek ik U beleefd, hoewel de wet zulks niet voorschrijft, de duplicaat inentingensbewijzen iedere maand aan mijn administratie te doen toekomen. Enveloppen hiervoor kunnen telephonisch worden aangevraagd (tel. 54721, toestel 12).

SEPTER,

*Administrateur der afdeling
Burgerlijke Stand, Bevolkingsregister
en Verkiezingen*

Amsterdam, 21 November 1947